

SVENSK DJUR- SJUKVÅRD

Branschrapport 2019

En bransch
att vara
stolt över

JOHAN WIKLUND

Ordförande Svensk Djursjukvård

En bransch att vara stolt över

SVENSK DJURJUKVÅRD företräder 155 företag med 230 kliniker, som sammanlagt har mer än 3800 anställda. Vårt mål är trygga djur och hög kvalitet inom djursjukvården. Vi arbetar målmedvetet för att våra medlemsföretag ska få bästa möjliga förutsättningar att driva företag samt att djur och djurägare ska få bästa möjliga kvalitet och service. Vi verkar också för branschens långsiktiga utveckling och företräder medlemmarna i kontakten med myndigheter och beslutsfattare.

SVENSK DJURJUKVÅRD presenterar härmed sin branschrappport för 2019. Här redogörs för uppdaterad statistik samt nyckeltal för medlemsföretagen och för branschen som helhet. Vi redovisar en ny enkät som skickats ut till medlemsföretagen och presenterar även prisutvecklingen i rapporten. Vår förhoppning är att rapporten skall vara till nytta för myndigheter och medlemsföretag.

DET FINNS ETT STORT internationellt intresse för svensk djursjukvård, som levererar en unik professionalisering och djursjukvård i världsklass. Att ha stora djursjukhus är snudd på unikt för Sverige. Detta gör oss till en global destination för specialister, något inte många branscher kan skryta med.

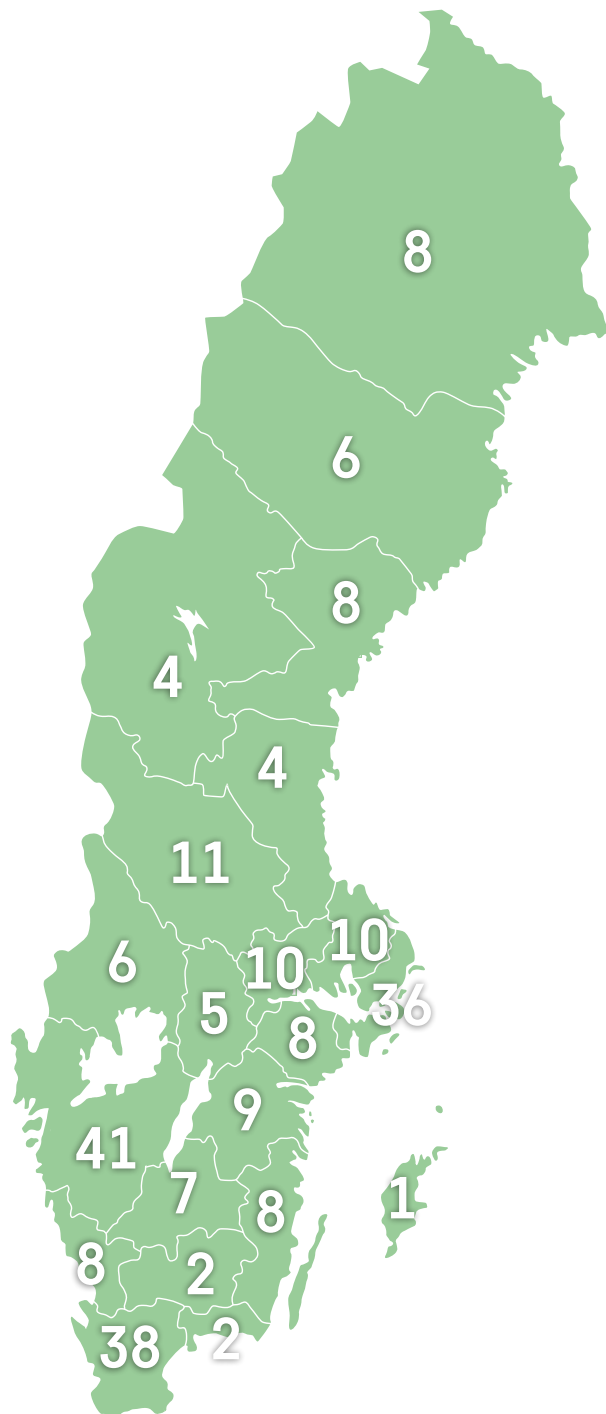
DET HOT SOM ÄNDÅ FINNS på en i övrigt klar himmel är kompetensfrågan och det stora rekryteringsbehovet. Det råder idag en akut brist på

veterinärer och legitimerade djursjukskötare i Sverige. Enkätsvaren visar att branschens behov av veterinärer årligen är mer än tre gånger så stort som antalet som utbildas i Sverige. Det här leder till att företagen får allt svårare att bemanna jourer och på sikt riskerar detta att drabba de svenska husdjuren och djurägarna.

ATT MÅNGA UTLÄNDSKA specialister från hela världen vill komma till oss är fantastiskt men tyvärr går vi miste om många då det är svårt och tidskrävande att få tillstånd för dessa att få arbeta i Sverige. En snabbare och mer transparent process i kombination med att i vissa fall kunna journalföra på engelska är åtgärder som ökar möjligheterna till fler specialister och ökade möjligheter till bemanning på nätter och helger.

OM JAG SKA GÖRA en framtidsspaning tror jag på en än mer professionaliserad djursjukvård där förväntningarna ökar, även de interna kraven på oss, gällande både hygien- och antibiotikaarbetet. Vi som arbetar inom svensk djursjukvård utför ett viktigt arbete, ett arbete vi ska vara stolta över, och som räddar liv varje dag. Och vi är duktiga i Sverige! Vi har, än så länge, korta vårdköer och nöjda kunder. Studier visar att få branscher har så nöjda och tacksamma kunder som vi, så låt oss sträcka på oss och känna stolthet för den bransch och det yrke vi har valt!

- **Branschverksamheten** inom Gröna arbetsgivare bedrivs i sektionen Svensk Djursjukvård
- **Svensk Djursjukvård** består av 155 företag med 230 kliniker, som sammanlagt har närmare 3 850 anställda
- **Under 2019** omsatte medlemsföretagen drygt 3 miljarder kronor¹
- **Under 2019** hade medlemsföretagen 1,2 miljoner patientbesök²
- **Svensk djursjukvård** fortsätter att utvecklas och framtidsutsikterna är ljusa. I vår medlemsenkät angav 93 procent att de tyckte att framtidsutsikterna för branschen var positiva till mycket positiva.

Här finns Svensk Djursjukvårds medlemsföretag ↓

Norrbottnens län	8
Västerbottnens län	6
Jämtlands län	4
Västernorrlands län	8
Dalarnas län	9
Gävleborgs län	4
Värmlands län	6
Örebro län	5
Västmanlands län	10
Uppsala län	10
Västra Götalands län	41
Stockholms län	36
Södermanlands län	8
Östergötlands län	9
Jönköpings län	8
Hallands län	7
Gotlands län	1
Kronobergs län	2
Kalmar län	8
Blekinge län	2
Skåne län	38
TOTALT	230

Gröna arbetsgivare består av fem sektioner där Svensk Djursjukvård är en. Övriga sektioner är: skog, lantbruk, golf och trädgårdsanläggning.

GRÖNA ARBETSGIVARE är den arbetsgivarorganisation som företräder arbetsgivare inom djursjukvård, jordbruk, skogsbruk, trädgårdsodling, trädgårdsanläggning och golf och därtill angränsande verksamheter.

GRÖNA ARBETSGIVARES förhandlare, arbetsrättsjurister, försäkringsrådgivare och arbetsmiljöexperter hjälper medlemsföretagen i alla frågor som rör arbetsgivarens rättigheter och skyldigheter. Förbundet företräder medlemmarna i kontakten med arbetstagarorganisationer, myndigheter och beslutsfattare. Som medlem i Gröna arbetsgivare har man alltid någon att vända sig till i personal- och arbetsgivarfrågor. Förhandlarna är experter på arbetsrätt, känner motparterna och kan branschen.

FÖR MEDLEMMAR INOM sektionen Svensk Djursjukvård arbetar förbundet också med branschfrågor för branschens långsiktiga utveckling och konkurrenskraft. Målet är att medlemsföretagen ska få bästa möjliga förutsättningar att driva sina företag och att djur och djurägare ska få bästa möjliga kvalitet och service i mötet med djursjukvården.

UNDER 2019 HAR VI bland annat arrangerat ett medlemsmöte på temat "Psykisk hälsa", ett rundabordssamtal om kompetensbristen med representanter från branschen, Näringsdepartementet, Jordbruksverket, Skolverket, SLU och facken kommunal och Naturvetarna, samt gjort en studieresa till Slovenien för att titta på deras yrkesutbildning inom djursjukvård som utsetts till EU:s bästa.

Kostar djursjukvård ”för mycket”?

De privata djursjukvårdsföretagen anklagas ibland för att ha ”för höga” priser gentemot konsumenterna, men det förklaras sällan vad det är som styr priset på djursjukvård, och hur det kan skilja så – ibland mycket – mellan t ex en mindre klinik och ett större djursjukhus.

KORT KAN MAN SÄGA att det är tre aktörer som påverkar djursjukvårdens kostnader och därmed prisutvecklingen, och de är:

- djurägaren
- djursjukvårdsföretagen (kliniker och djursjukhus)
- försäkringsbolagen

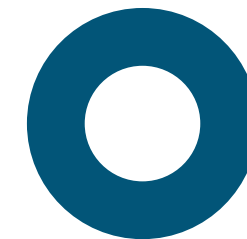
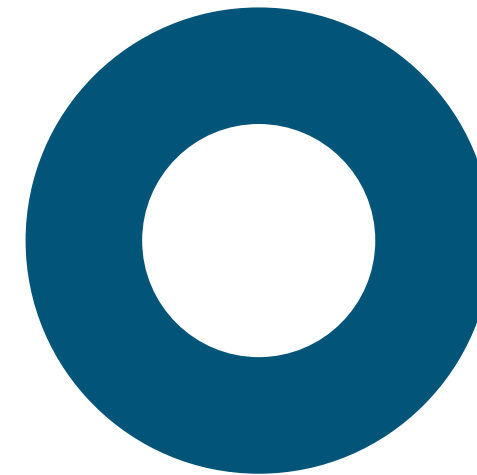
DJURSIJKVÅRDSFÖRETAGEN kan inte gå ihop och bestämma riktpriiser eller bestämma priser för standardbehandlingar, då de i så fall skulle bryta mot konkurrenslagstiftningen och ägna sig åt kartellverksamhet. Detta föreslås då och då, men är alltså inte möjligt. Varje enskild djursjukvårdsinrättning måste sätta priser som får deras egen verksamhet att gå ihop.

VÄRT ATT NÄMNA redan i inledningen är också att de privata djursjukvårdsföretagen inte på något sätt är skattesubventionerade, utan driver sina företag på en öppen marknad. Det är lätt att hamna fel i tanken och tänka att all vård är skattefinansierad, men så är alltså inte fallet. Det gäller bara humanvården. Att ha husdjur är ett särintresse, och eventuella kostnader djur medför står djurägaren

själv för. Man kan minska risken för stora oväntade utgifter bl a genom att skaffa en djurförsäkring.

EFTER DE SENASTE decenniernas snabba utveckling kan man konstatera att djursjukvårdens medicinska framsteg och en förändrad syn på djur och djursjukvård från djurägare är kostnadsdrivande. Djurägarnas efterfrågan på högkvalitativ och avancerad djursjukvård ökar, samtidigt som nya, effektiva behandlingar bidrar till att våra djur lever längre. Ökad ålder ger normalt ett större vårdbehov, precis som för människor.

FÖR ATT MÖTA EFTERFRÅGAN på avancerad djursjukvård gör kliniker och djursjukhus stora investeringar i både lokaler, redskap och utrustning, men också kontinuerlig fortbildning av sin personal. Detta kostar. En mindre klinik som har öppet dagtid under vardagar kommer att ha lägre kostnader än ett djursjukhus som är öppet dygnet runt alla dagar om året. Även de erbjudna tjänsterna kommer att påverka priset för kunden. Är du hos en klinik med ett begränsat utbud av tjänster blir priset förmodligen lägre än om du är på en klinik som erbjuder avancerad kirurgi för t ex häst, då de har personal med specialistkompetens. Det finns också olika behandlingsmetoder för samma

diagnos som kan påverka priset mycket. Skillnaden i pris kan bero på alltifrån investerad utbildning, till material- och utrustningskostnad. Ett exempel på det är kastration av tikar där det är dyrare att välja en titthålsmetod än öppen kirurgi.

KOMPETENSBRISTEN BIDRAR på sikt också till kostnadsökningar. Det råder stor brist på djurhälsopersonal, varför arbetsgivare tvingas höja löner för att behålla, eller för att kunna rekrytera, personal. Som arbetstagare kan man enkelt byta arbetsgivare för att höja sin lön.

FÖRSÄKRINGSBOLAGENS ökade kostnader för djursjukvård har i huvudsak sin grund i kundernas ökande efterfrågan på avancerad vård, en efterfrågan djursjukvårdsföretagen svarar upp mot, samt att djurägare går till veterinären oftare än tidigare. Allt detta sammantaget leder till att försäkringsbolagens premier höjs.

DEBATTEN OM PRISER i djursjukvården, och förhållandet till försäkringsbolagen, har pågått under många år och har att göra med att vården utvecklas snabbt både kvalitetsmässigt och genom att bli mer avancerad och specialiserad.

Resultatet av kompetensbristen

Den svenska djursjukvårdsbranschen har under flertalet år vuxit i både omsättning och antal sysselsatta, 2019 var inget undantag. Den starka tillväxten kräver att det finns arbetskraft att rekrytera. Tyvärr har antalet utbildningsplatser inte ökat i samma takt.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING handlar om att hitta rätt medarbetare, utveckla dem och behålla dem i företaget. En expansiv bransch såsom djursjukvården behöver en effektiv kompetensförsörjning då medarbetarnas kompetens är våra medlemsföretags viktigaste beståndsdel. Att få fler utbildningsplatser ses även 2019 som den viktigaste frågan för branschens framtid. Antalet examinerade veterinärstudenter skulle behöva tredubblas för att täcka rekryteringsbehoven, samtidigt som det fortfarande endast antas 100 studenter. Av flera års brist på utbildningsplatser ser vi nu resultatet.

UNDER 2019 STÄNGDE flera djursjukhus sina dygnet runt öppna verksamheter, just på grund av problemen med att rekrytera personal. Klinikerna runt om i Sverige som har öppet kontorstider kan fortfarande utföra viss vård och göra bedömningar

akut, men stängningarna innebär att om det skulle det vara något riktigt akut som inträffar under natten är det numera bara djursjukhus på tiotalet platser i landet som erbjuder dygnet runt öppna mottagning. Tidigare har veterinärbristen främst drabbat de som jobbar med lantbruksdjur, men nu omfattar den även smådjursklinikerna.

UTBILDNINGARNA FÖR veterinärer och djursjukskötare är bland de mest sökta av alla högskoleutbildningar och de allra flesta har jobb innan de ens är klara med utbildningen. Branschen har länge kämpat för fler utbildningsplatser och mer resurser till fakulteten. För att inte dygnet runt öppna mottagningar endast ska vara något som förekommer i storstäderna måste nu SLU omgäende tillsätta fler utbildningsplatser.

Naturbruksprogrammet ger allt fler SLU-studenter

NÄSTAN EN FJÄRDEDEL av de studenter som antogs på SLU:s djursjukskötarprogram 2019 har tidigare läst naturbruksprogrammet på gymnasiet. Den relativt höga siffran är glädjande då branschen gärna ser att så många som möjligt läser behörighet till SLU. Detta eftersom bristen på kompetens är störst inom de eftergymnasiala yrkeskategorierna.

DET FINNS OCKSÅ en fördel med att elever med bakgrund på naturbruksprogrammet antas då de ofta redan från start har en gedigen erfarenhet av både teori och praktik samt vet som förväntas inom yrket. För de studenter som läser veterinärprogrammet är motsvarande siffra 8 procent³.

Snabbspår djursjukvård

MED SYFTE ATT TA TILLVARA utländska akademikers kompetens och matcha dem mot arbetsgivare med behov av personal startade snabbspåret åter i december 2019. Det är mycket glädjande då det råder brist på legitimerade djursjukskötare i Sverige, samtidigt som det finns många utbildade veterinärer och djursjukskötare inom Arbetsförmedlingens etableringsprogram.

MÅLGRUPPEN FÖR SNABBSPÅRET är nyanlända akademiker med minst treårig högskoleutbildning som har en tydlig inriktning

på det som ingår i djursjukskötaryrket i Sverige alternativt har en veterinärutbildning och som vill skola om sig till djursjukskötare.

MÅLSÄTTNINGEN ÄR ATT nyanlända arbetsökande med utbildning och erfarenhet inom djursjukvård matchas mot relevant kompletteringsutbildning för att bli anställningsbara inom sitt utbildningsområde. Detta samtidigt som individen under praktiktiden kan knyta värdefulla kontakter och vinna insikt i och få erfarenheter av svensk arbetsmarknad.

Grönt Forum i Riksdagen

I MAJ 2019 ARRANGERADE Gröna arbetsgivare sitt första Grönt Forum i riksdagen med rubriken "Vem ska vårda Bamse och Tusse?". Med underlag från branschrapporten 2018 presenterade Svensk Djursjukvård för en grupp intresserade riksdagsledamöter de utmaningar som finns när det kommer till kompetensförsörjning.

DEN SVENSKA DJURSIJKVÅRDEN är i stort behov av personal. Som det är nu utbildas det inte i närheten så många veterinärer och djursjukskötare i Sverige som behövs, trots att söktrycket till utbildningarna är enormt. Det utbildas bara 100 veterinärer årligen, men behovet är det tredubbla. Läget är inte mycket bättre för djursjukskötarna och problemen blir inte mindre av att det är legitimationsyrken, så vem som helst får inte utföra arbetet.

DELTAGANDE RIKSDAGSLEDAMÖTER kom från hela den politiska skalan och publiken

var både engagerad och frågvis när Mia Runnéus från Evidensia Djursjukvård AB förklarade allvaret i dagens situation.

DEN HÄR DAGEN GJORDE Gröna arbetsgivare gemensam sak med fackförbundet Kommunal. De beskrev sin syn på problemen med att allt för få personer utbildas inom djursjukvården och underströk problemet med de tillfälliga undantagen för djurvårdare som upphör 2023. Något som enligt dem aldrig borde ha blivit av från första början.

FRÅN VÄNSTER: Mia Runnéus, Evidensia Smådjur AB, Emma Terander, Gröna arbetsgivare, Jörgen Gustavsson, Kommunal och Amelie von Zweigbergk, moderator.

Årets djurklinik 2019

VETERINÄRKLINIK Vettris Halmstad Flygstaden kammade hem utmärkelsen Årets Djurklinik 2019. Bland de fem utvalda finalisterna fick Vettris flest röster av djurägarna. Nästan 1000 djurägare nominerade totalt 197 kliniker i hela landet.

– **DET KÄNNS STORT** och är verkligen en ära, jag blir helt mållös. Vi har fått stort stöd. Djurägare har kommit fram och berättat att de röstat på oss och spridit tävlingen vidare på sina arbetsplatser och till sina familjer. Det känns verkligen som att hela Halmstad har vetat om detta, många har röstat och engagerat sig. Det är det roligaste med att vara en liten klinik, att man kommer väldigt nära sina djurägare, säger Marie Hansson, klinikchef, delägare och veterinär på Vettris Halmstad Flygstaden.

ÅRETS JURY BESTOD av Torkel Ekman, leg veterinär och vice ordförande i Sveriges Veterinärmedi-

cinska Sällskap, Hans Rosenberg, presstalesperson på Svenska Kennelklubben och Eva Porat, vice ordförande i Sveriges Kattklubbars Riksförbund.

DET ÄR FJÄRDE ÅRET i rad som branschorganisationen Svensk Djursjukvård, inom Gröna arbetsgivare delar ut utmärkelsen Årets Djurklinik. 197 kliniker över hela Sverige nominerades varav fem finalister valdes ut av en jury därefter röstade djurägarna själva fram vinnaren. För Vettris Halmstad Flygstaden är det första gången de är med och tävlar som finalister.

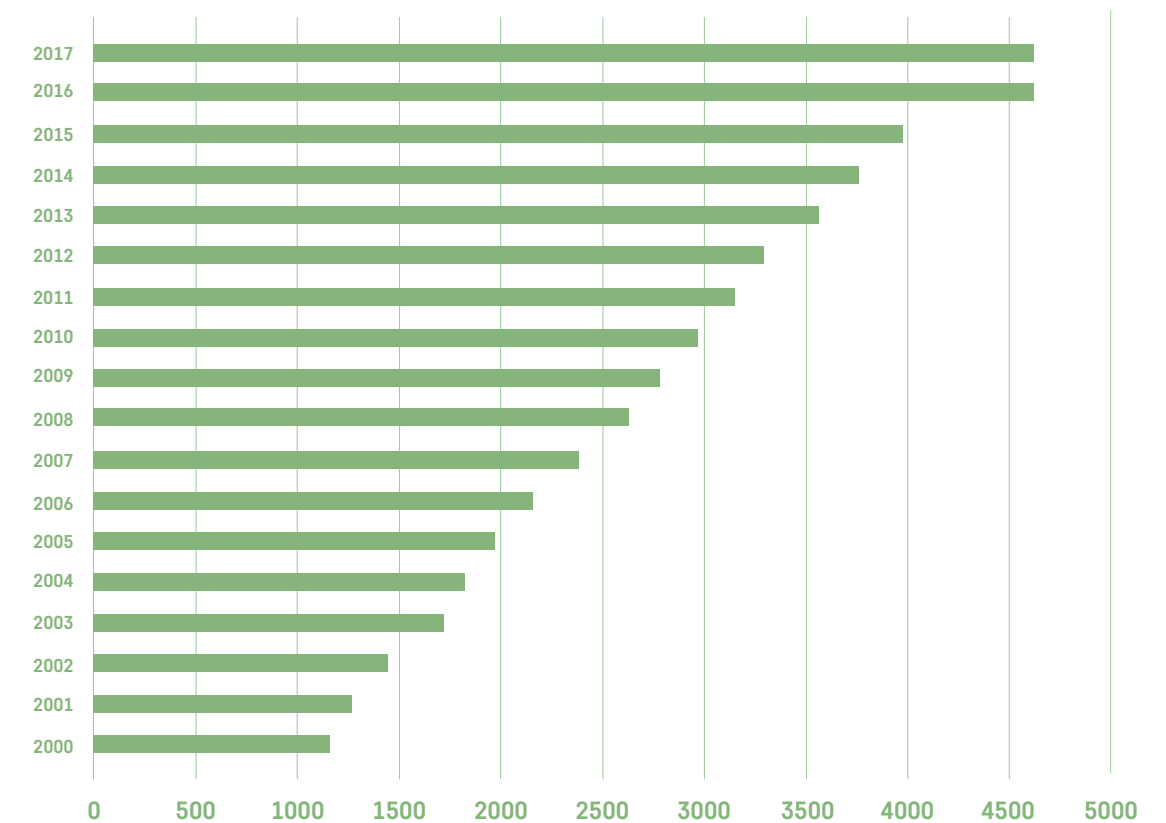
ÖVRIGA FINALISTER förutom Veterinärklinik Vettris Halmstad Flygstaden var AniCura Bagarmossen, Aros Veterinärcentrum, Smådjurskliniken Din veterinär i Helsingborg och Hälsinge Smådjursklinik i Hudiksvall.

I det här avsnittet av branschrapporten har vi använt de senaste siffrorna som finns att tillgå hos SCB för respektive avsnitt om inte annat anges.

Företag i branschen

Antalet anställda i branschen har mångdubblats sedan år 2000. Från att ha varit drygt 1 000 anställda och närmast sig 5 000 personer i branschen har ökningen avstannat det senaste året. Som noteras nedan har antalet företag ökat mellan 2008 till 2018 från drygt 1 000 till knappt 1 400 företag. Otvivelaktigt flest är de mindre företagen, även om det på de senaste åren noterats en förändring.

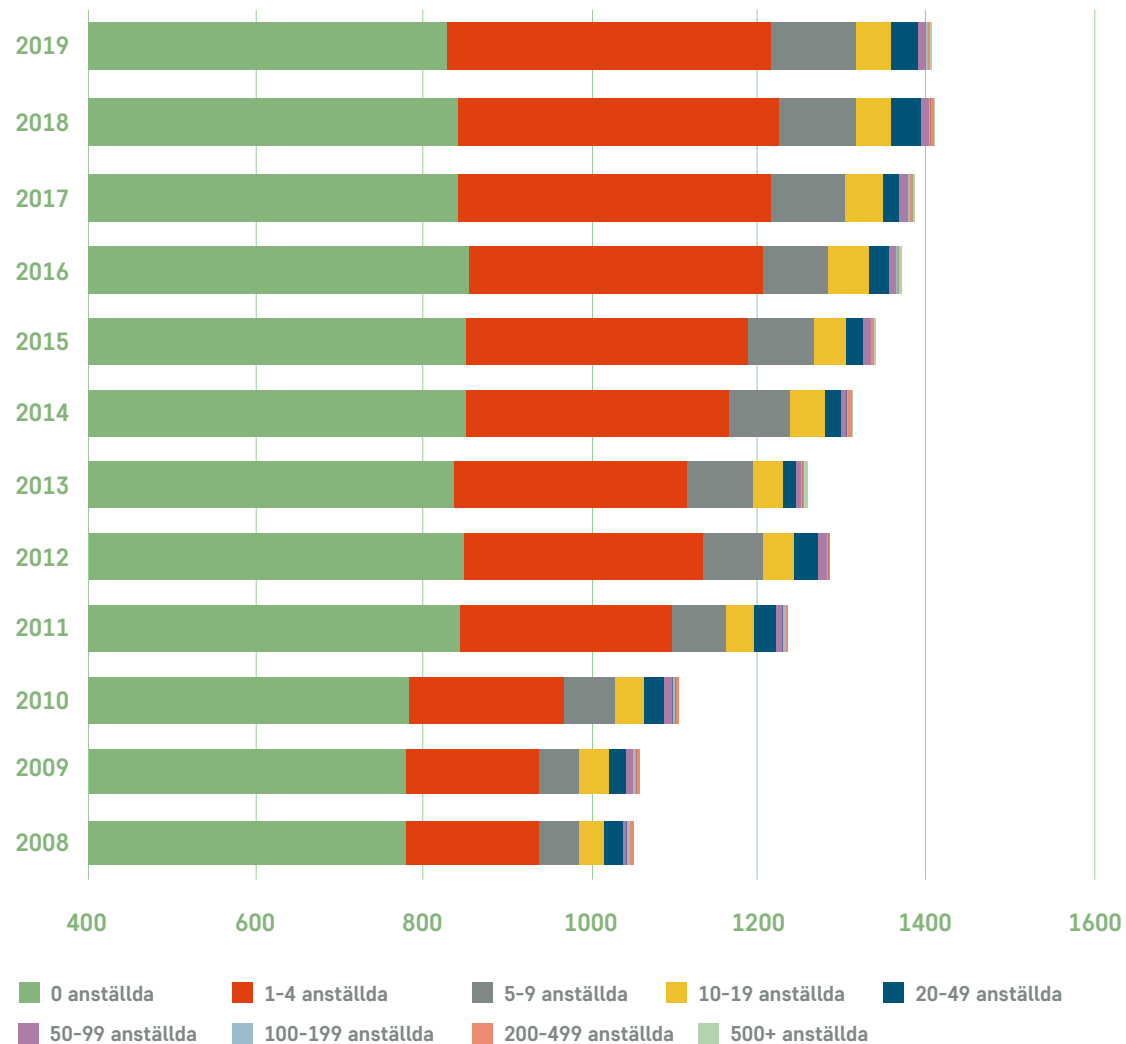
Antalet anställda inom djursjukvårdsbranschen i Sverige

Källa: SCB, 2020

KOMMENTAR: Som diagrammet ovan visar har tillväxten avseende antalet anställda avstannat vilket är ett resultat av den kompetensbrist och det stora rekryteringsbehov som branschen kämpar med. Det finns helt enkelt inte fler med rätt kompetens att anställa.

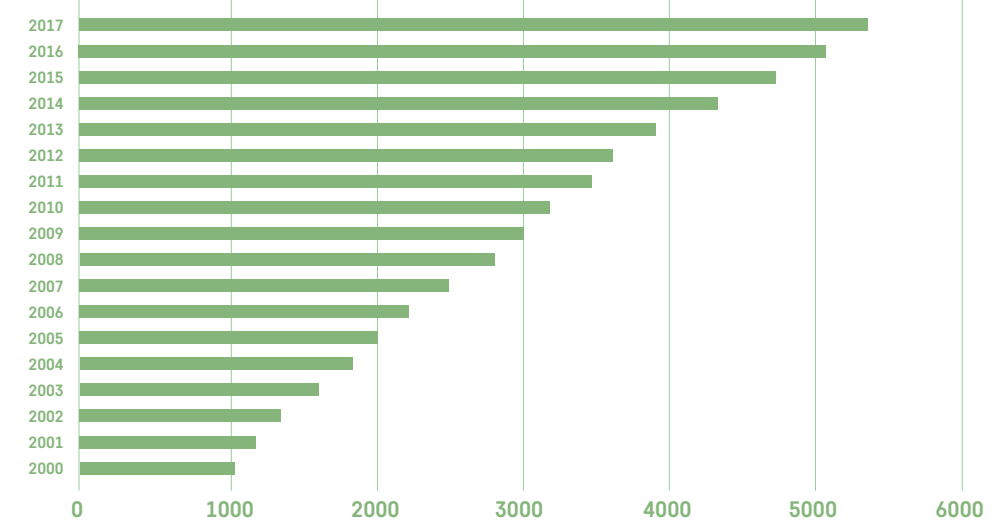
Företagens storleksfördelning

Källa: SCB, 2020

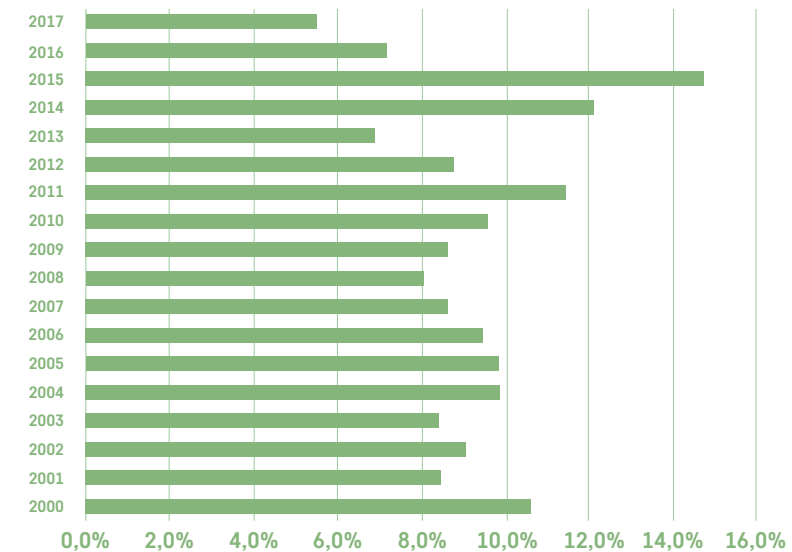
KOMMENTAR: Att andelen företag med noll anställda är störst beror på att många veterinärer som är anställda på en klinik ofta också har en enskild firma som sidoverksamhet. Noteras bör också att andelen mindre fortsätter att vara mycket hög. Andelen med 1-4 anställda ökat lite under 2019, medan andelen med noll anställda minskat lite.

Nettoomsättning ifrån verksamheten mnkr

Källa: SCB, 2020

Vinstmarginalen för branschen⁵

Källa: SCB, 2020

KOMMENTAR: Omsättningen för branschen har mer än femdubblats sedan år 2000. År 2017 var summan drygt 5,3 miljarder kronor vilket är en ökning med ungefär 300 miljoner kronor jämfört med år 2016. Vinstmarginalen 2017 har minskat något jämfört med året innan. En förklaring till minskningen skulle kunna vara att det är svårt att utveckla och uppnå ökad lönsamhet i en bransch där det råder kompetensbrist. Bristen är också kostnadsdrivande, då kliniker tvingas "bjuda över" varandra eftersom de tävlar om samma personer.

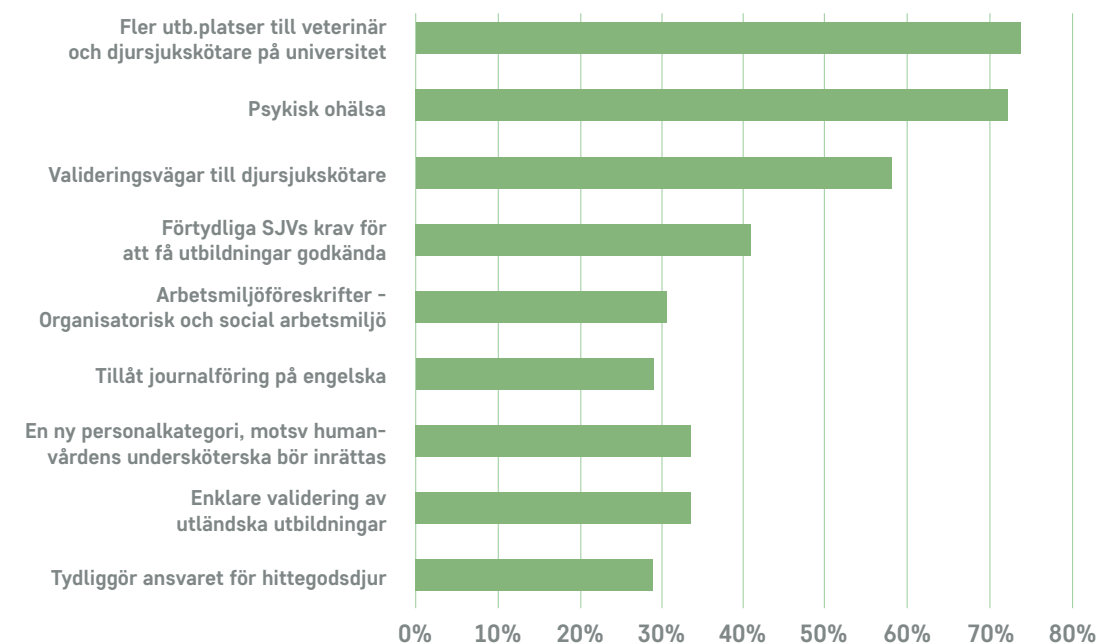
Hur bedömer du djursjukvårdsbranschens framtidsutsikter⁷?

93 %

anger att de bedömer branschens framtidsutsikter som positiva eller mycket positiva

FRAMTIDSUTSIKTERNA inom branschen anges som mycket positiva. Den absolut största delen av de svarande ser framtiden som positiv eller mycket positiv vilket ligger i linje med 2018 års siffror. Branschens viktigaste frågor de kommande åren

är, precis som förra året, att öka antalet utbildningsplatser på SLU. Men en fråga som anses mycket viktig är också den psykiska ohälsan på klinikerna.

Djursjukvårdens viktigaste frågor under de kommande två åren⁸?

KOMMENTAR: Djursjukvården kännetecknas fortsättningsvis av stor optimism och framtidspotential men bristen på utbildningsplatser riskerar både branschens tillväxt och på sikt även djurskyddet. På grund av brist på kompetens ser vi att allt fler kliniker frångår dygnetruntöppet. Utbildningsväsendet måste omgående ta sitt ansvar och bereda fler utbildningsplatser och eventuellt fler utbildningsanordnare. Att man fortsatt ser framtiden an med optimism är för att efterfrågan på den vård och de tjänster man erbjuder är så hög – det är lätt att vara optimist om man känner sig efterfrågad.

DET ÄR OCKSÅ VIKTIGT att branschen tar den psykiska ohälsan på allvar. Denna hänger till viss del också ihop med bristen på kompetens. Många, framförallt veterinärer, har en tung arbetsbörda. Pressen att få en ekonomi i sin verksamhet kan vara tuff. Att prata priser med kunden kan också vara psykiskt påfrestande, då de flesta av branschens medarbetare främst drivs av djurs välmående.

DET FINNS MÅNGA aspekter som bidrar till psykisk ohälsa, bland annat i form av stress. Svensk Djursjukvård vill därför tillsammans med SLU se över på hur antagningsproceduren till våra utbildningar kan ändras. Detta för att ge framtida studenter en rättvis bild av branschen.

MEDIAS BEVAKNING, en oro för ansvarsnämnden och risken att bli ”uthängd” på sociala medier är faktorer som påverkar den psykiska hälsan, och detta ska vi jobba vidare med.

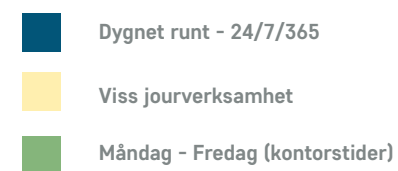
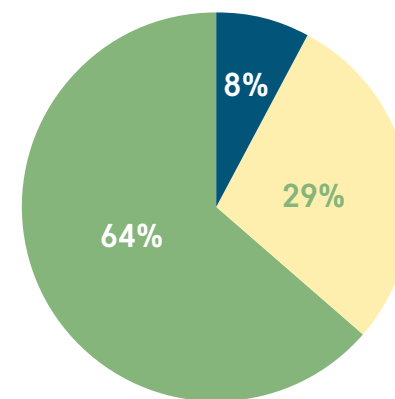

”

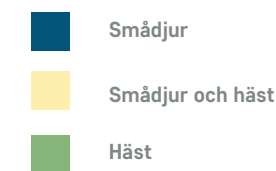
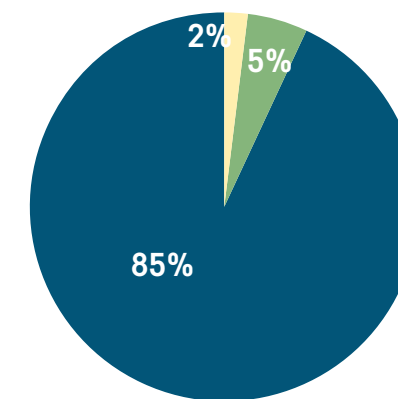
Vi behöver skaffa oss en bättre överblick över hur den psykiska ohälsan i branschen ser ut. Idag har man en känsla av att problemet är stort men det finns inga svenska studier som visar hur det faktiskt ligger till” säger Camilla Backlund, arbetsmiljöexpert på Gröna arbetsgivare.

Vilka öppettider har kliniken?

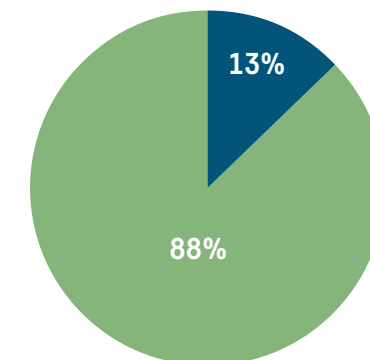

Vilken typ av djur tar mottagningen emot?

KOMMENTAR: Enkäten visar tydligt att det råder brist på dygnetruntöppna djursjukhus, vilket innebär att de som faktiskt håller öppet får dra ett tungt lass. Att andelen minskar är mycket oroande. Efterfrågan på vård under jourtid ökar men den kompetensbrist som branschen brottas med begränsar möjligheten att möta efterfrågan. Om inte branschens kompetensbehov tillgodoses kan stora delar av Sverige stå utan jourdjursjukhus. Antalet kliniker som tar emot hästar minskar. Att mottagningarna i allt lägre grad tar emot hästar skulle kunna förklaras med att antalet hästar under ett antal år har minskat⁹.

Planerade eller akuta besök

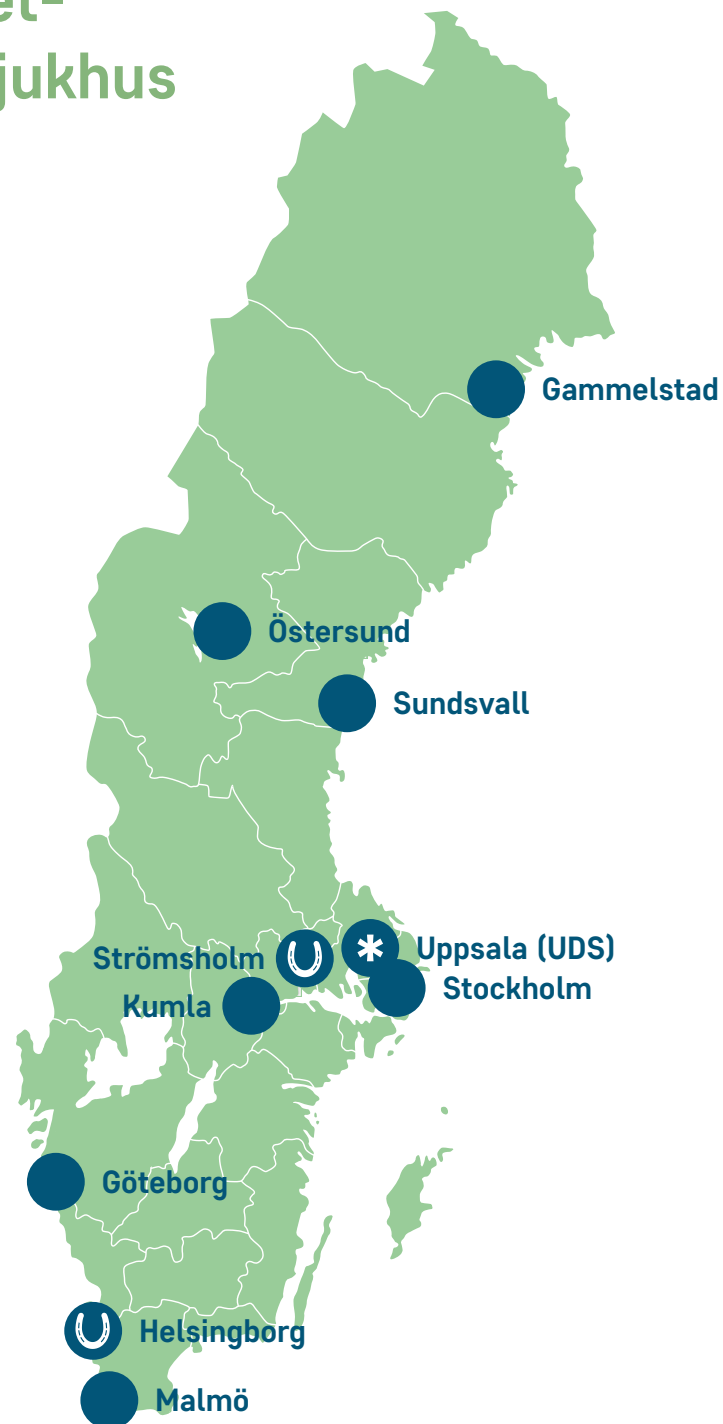

NÄSTAN NIO AV TIO av alla besök är planerade eller bokade i förväg. Den största andelen av klinikerna har öppet kontorstider och flerparten av klinikerna tar endast emot smådjur. Bara åtta procent av de svarande klinikerna har öppet dygnet runt, sju dagar i veckan, alla dagar om året, vilket är en minskning på tre procent gentemot föregående år.

Orter med dygnet-runtöppna djursjukhus

 Tar även emot häst

 Ej medlemsföretag

Antal patientbesök 2019¹⁰

1 188 746 st

KOMMENTAR: Många kliniker har bytt journalsystem under 2019 vilket lett till att man definierar ordet "besök" annorlunda mot tidigare år. Vissa räknar bara fysiska besök, medan andra även inkluderar konsultationer över telefon. Det finns inga indikationer på att antalet kundinteraktioner på något sätt minskat under året. Branschen menar att det snarare är tvärtom.

Genomsnittlig omsättning per patientbesök 2019

2 555 kr

KOMMENTAR: Djurägarnas efterfrågan på högkvalitativ och avancerad djursjukvård ökar och för att möta efterfrågan görs stora investeringar i både lokaler, redskap och utrustning men också kontinuerlig fortbildning av sin personal.

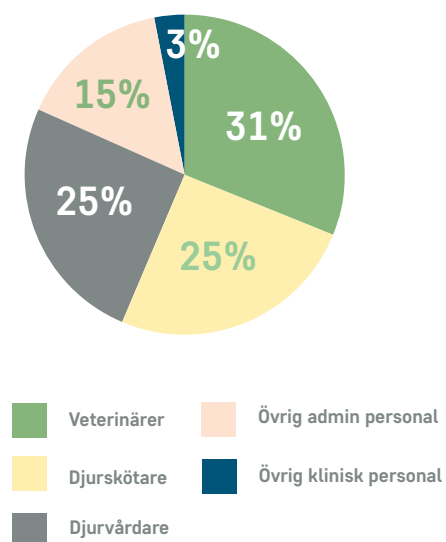
Genomsnittlig prishöjning 2019

3,5 %

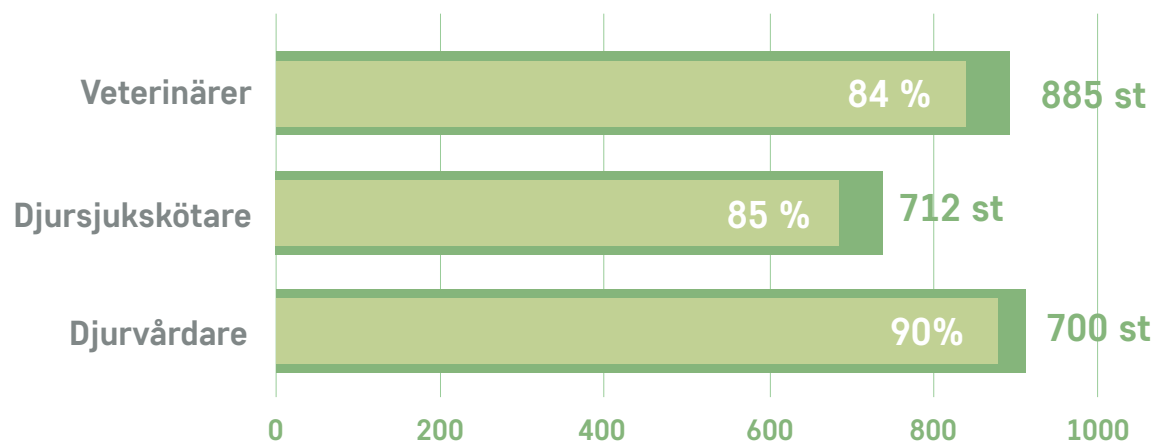
ANTALET ANSTÄLLDA i Svensk Djursjukvårds medlemsföretag är ca 3850 personer. De företag som svarat på medlemsenkäten anger att 45 procent av de anställda har legitimation. Av de yrkesverksamma på medlemsföretagens kliniker är veterinärer vanligast; 31 procent av de anställda är legitimerade veterinärer. Jämför man tjänstgöringsgrad har, enligt enkäten, veterinärerna en något lägre tjänstgöringsgrad (83,5 procent) än djursjukskötare (85 procent). Djurvårdare har en tjänstgöringsgrad på ungefär 90 procent.

PÅ GRUND AV BRANSCHENS låga medelålder är det relativt få som går i pension inom de närmaste åren. Enligt enkätsvaren är det 48 stycken veterinärer, 26 stycken djursjukskötare och 15 stycken djurvårdare som går i pension på klinikerna de närmaste fem åren.

Yrkesverksamma på klinikerna

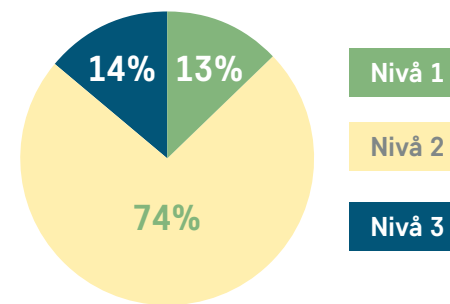
Tjänstgöringsgrad hos anställd personal

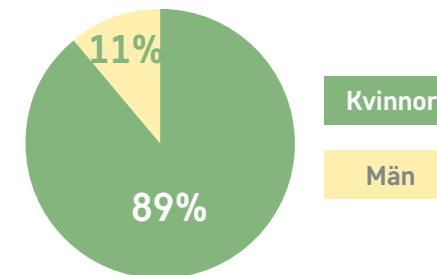
39,8 år

är den genomsnittliga åldern på medarbetarna i Svensk Djursjukvårds medlemsföretag. Detta kan jämföras med 42,9¹¹ som är snittåldern på hela den svenska arbetsmarknaden.

Djurvårdarnas behörighet

Hur många kvinnor respektive män är anställda på enheten?

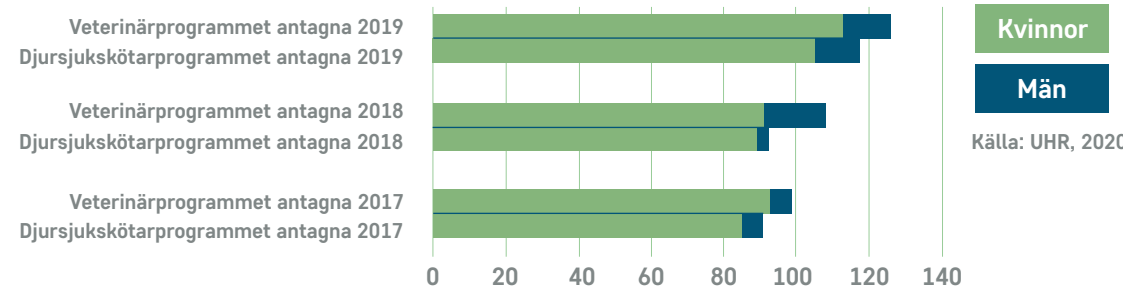
SOM DJURVÅRDARE tillhör man "övrig personal" och omfattas därför av det så kallade behandlingsförbudet. Behandlingsförbudet sätter stora begränsningar för vilka arbetsuppgifter som får utföras. För djurvårdare finns undantag på tre olika nivåer. Undantagen från behandlingsförbudet är tidsbegränsade till och med den 31 december 2023¹².

efter den 31 december 2023 kommer de som idag arbetar på nivå 3 vara tvungna att arbeta på nivå 2 istället.

UNDANTAGEN PÅ NIVÅ 3 kommer att upphöra helt, förutom för dem som är studenter på en veterinär- eller djursjukskötareutbildning. Det innebär att

PÅ NIVÅ 2 kommer undantaget att få ge intravenösa injektioner att upphöra. Vilket innebär att även undantaget att sätta permanentkanyl kommer att försvinna eftersom det är kopplat till undantaget för intravenösa injektioner. Däremot kommer undantaget att få koppla i och ur dropp ur en befintlig permanentkanyl att finnas kvar. Det får man alltså göra även efter den 31 december 2023.

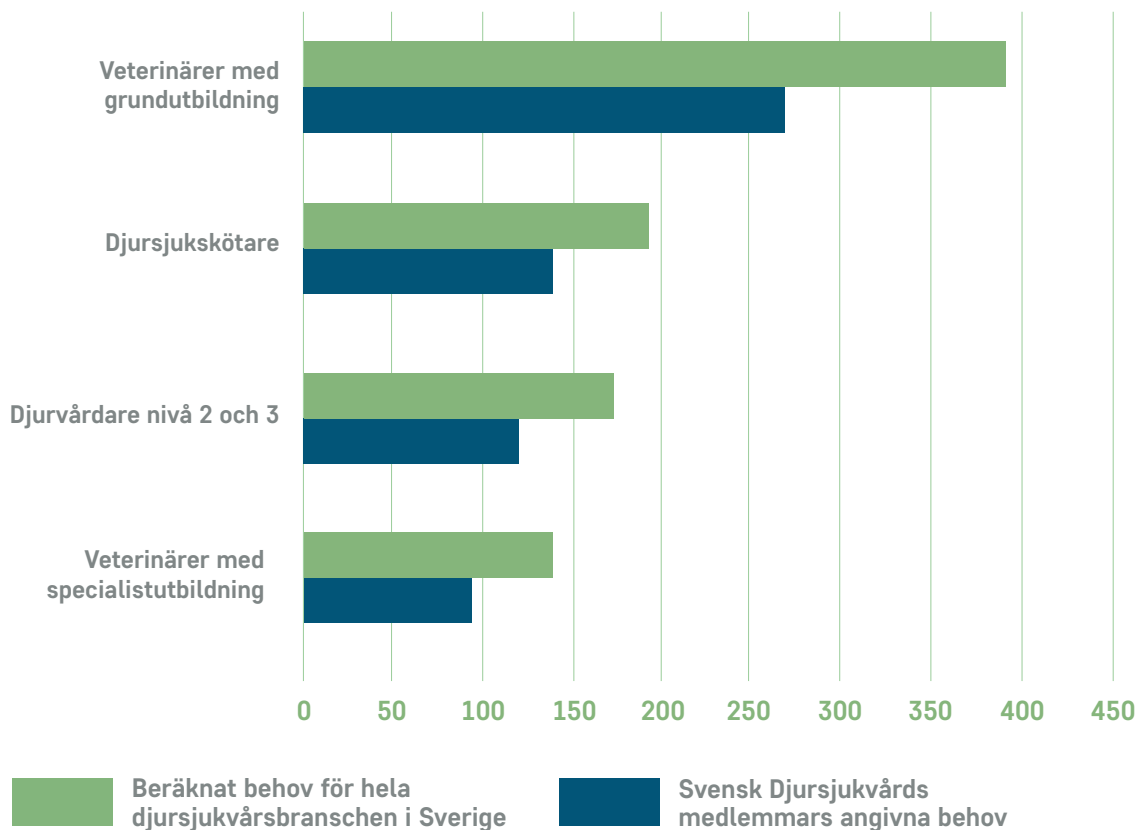
Fördelning kvinnor/män antagna på SLU:s program 2017-2019

KOMMENTAR: Bland utbildade veterinärer och djursjukskötare dominerar kvinnorna. Den kvinnliga dominansen inom yrket kommer att förstärkas i framtiden om man ser på fördelningen kvinnor och män på SLU. Kvinnornas andel av veterinärutbildade beräknas öka till 2030 samtidigt som antalet män med denna utbildning minskar något. År 2030 beräknas åtta av tio utbildade veterinärer vara kvinnor, jämfört med år 1990 då fyra av tio var kvinnor.¹³ Vid antagning till veterinär- och djursjukskötareprogrammen görs i dag inget aktivt urval utöver betygspoäng. De med bäst betyg kommer in och står det mellan två sökande med samma poäng avgör lotten. Här skulle Svensk Djursjukvård vilja se en förändring, där en viss kvot av platserna tillsattes efter exempelvis intervju, kopplat till betygspoäng och behörighet förstas. Förhoppningen är att ett sådant förfarande skulle öka andelen män på utbildningarna.

För en bransch med ljusa framtidsutsikter som djursjukvården är det alarmerande att kompetensbristen är så stor. Läget har förvärrats sedan föregående år och behovet av veterinärer är nu mer än tre gånger så stort som antalet som antas till utbildningen årligen. En ökad efterfrågan på avancerad sjukvård kommer öka behovet ytterligare. Rekryteringsbehovet de kommande 12 månaderna är enligt våra enkätsvar 365 veterinärer, varav 94 med specialistkompetens, samt 134 djursjukskötare och 121 djurvårdare på utökad nivå (nivå 2 och 3).

Hur ser företagets rekryteringsbehov ut de kommande 12 månaderna¹⁴

KOMMENTAR: Företagens största rekryteringsbehov är fortsättningsvis veterinärer följt av djursjukskötare. Det råder en uppgivenhet i branschen gällande rekrytering av djursjukskötare, något som kan förklara att behovet anges som något lägre i år än tidigare år. Antalet djurvårdare på nivå 3 har ökat i branschen, och det tyder på att i de fall man inte hittar någon djursjukskötare att anställa har man anställt en djurvårdare på nivå 3 istället. Detta är dock bekymmersamt i och med att undantagsreglerna från behandlingsförbudet bara gäller t.o.m. 2023. Läs mer på sid. 21.

Praktikanter

BRANSCHEN ÄR VILLIG att bidra med praktikplatser i ökad omfattning om fler utbildningsplatser inom högre utbildning kommer till stånd. Medlemsenkäten visar även detta år att drygt 70 procent av branschens företag tar emot praktikanter på gymnasial nivå, på yrkeshögskolenivå och på universitetsnivå. Flertalet menar att det är en bra rekryteringsbas för framtiden och att företagen vill ta sitt ansvar.

FÖR MÅNGA ELEVER som läser till djurvårdare är det första gången de är på en arbetsplats. För dem kan praktiken vara värdefull på flera sätt. Att få kännedom om mjuka kompetenser, exempelvis som att komma i tid, är minst lika viktigt som de praktiska moment som ingår i APL - arbetsplatsförlagt lärande.

Försäkringsbolag - diagnoser

Nedan finns de tio vanligaste diagnoser som tre av Sveriges största djurförsäkringsföretag¹⁵ betalar ut ersättning för.

- 1 Hälsa
- 2 Kräkning
- 3 Öroninflammation
- 4 Neoplastiska förändringar, huden
- 5 Tumör i juver
- 6 Kräkning och diarré
- 7 Klåda
- 8 Diarré
- 9 Livmoderinflammation
- 10 Traumatiska skador, huden

KOMMENTAR: Det finns vård som det inte utbetalas ersättning för.

Från vänster:

Vice ordförande Elisabet Ellström | Smådjurskliniken Din
Veterinär i Helsingborg AB

Erika Kalmér | Anicura Stockholms Regiondjursjukhus AB

Ordförande Johan Wiklund | Evidensia Djursjukvård AB

Ulrika Rosander | Anicura Djursjukhuset i Jönköping AB

Mia Runnéus | Evidensia Smådjur AB

Flemming Winberg | Evidensia Häst AB

Saknas:

Marie Jury | Upplands Väsby Djursjukhus AB

Referenser

- ¹ Siffror från medlemsenkät _____ sid 3
- ² Ibid _____ sid 3
- ³ SLU, 2020 _____ sid 8
- ⁴ Avser de privata företagen inom branschen djursjukvård. Siffror och årtal är de senast publicerade. _____ sid 11
- ⁵ Årets resultat/nettoomsättning. I årets resultat ingår poster som t ex skatt på årets resultat, bokslutsdispositioner och finansiella plus/minus-poster varpå det är normalt med stora fluktuationer. _____ sid 13
- ⁶ Svaren och resultaten som presenteras i den här delen av branschrapporten bygger på, och avser, en egen undersökning bland medlemsföretagen gjord i december 2019, om inte annat anges. _____ sid 15
- ⁷ Andelen som svarat 5 eller högre (1–10) på frågan huruvida framtidsutsikterna är goda _____ sid 15
- ⁸ I enkäten har de svarande valt ut de två alternativ som de anser vara viktigast. _____ sid 15
- ⁹ Jordbruksverket, 2017 _____ sid 17
- ¹⁰ Avser Svensk Djursjukvårds medlemsföretag _____ sid 19
- ¹¹ SCB, 2020 _____ sid 20
- ¹² Jordbruksverket, 2018 _____ sid 21
- ¹³ SCB, 2010 _____ sid 21
- ¹⁴ I diagrammet nedan har vi även uppskattat branschens totala behov, baserat på den totala omsättningen för företagen som besvarat enkäten jämfört med branschens totala omsättning _____ sid 22
- ¹⁵ Agria, If och Sveland. (Folksam svarade inte på vår förfrågan) _____ sid 23

Källförteckning

Jordbruksverket (2017): Hästar och anläggningar med häst 2016 Resultat från en intermittent undersökning- JO 24 SM 1701, korrigerad version 2017-02-22, <http://www.jordbruksverket.se/webdav/files/SJV/Amnesomraden/Statistik,%20fakta/Husdjur/JO24/JO24SM1701/JO24SM1701.pdf> - 2020-02-19

Jordbruksverket (2019): <http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/djur/djurhalsopersonal/arbeteinomdjurenshalsoochsjukvard/djurvardare.4.510b667f12d3729f91d8000103.html> - 2020-02-20

SCB (2010): Könnsstruktur per utbildning och yrke 1990–2030; Tema rapport 2010:1, https://webben7.se/sites/webben7.se/files/old/utbildning_man_kvinnan_7002.pdf - 2020-02-27

SCB (2018): Statistikdatabasen http://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__NV__NV0109/?rxid=6a5d69cb-3abd-4d95-8f27-27568a0b33c1 - 2020-02-27

SCB (2020): Mailkonversation rams@scb.se - 2020-02-11

SLU (2020): Mailkonversation med Kristina Ascard, kristina.ascard@slu.se, SLU - 2020-02-25

UHR (2020): Universitets och högskolerådets antagningsstatistik. <https://statistik.uhr.se/> - 2020-02-26

www.grona.org